

УДК 159.944

Дарія КАРПОВА

доктор філософії з психології, доцент,
Хмельницький національний університет
<https://orcid.org/0000-0002-7484-0673>
e-mail: karpovada@khmnu.edu.ua

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ ПСИХОЛОГА: СУЧАСНІ ВИМОГИ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ

У статті проведено комплексний аналіз трансформації правового регулювання психологічної діяльності в Україні, спричиненої прийняттям профільного закону у січні 2025 року. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю подолання хаотичності ринку психологічних послуг та встановлення чітких державних критеріїв оцінки кваліфікації фахівців. У роботі детально проаналізовано оновлені вимоги до професійної підготовки, зокрема обов'язковість ступеня магістра та проходження супервізійної практики для отримання державної сертифікації. Визначено роль Професійного стандарту «Психолог» не лише як освітнього орієнтира, а як ключового інструменту верифікації професійних компетентностей та етичної відповідальності фахівця перед державою та клієнтом. Окреслено покрокову процедуру легітимізації професійної діяльності: від здобуття академічної освіти до реєстрації у єдиному державному реєстрі. Особливу увагу приділено впровадженню системи безперервного професійного розвитку та посиленню етичного контролю, що включає заборону подвійних стосунків та суворе дотримання професійних меж. Сформульовано висновки щодо позитивного впливу сертифікації на інтеграцію української психологічної спільноти у європейський фаховий простір.

Ключові слова: професійний стандарт психолога; державна сертифікація; закон 2025 року; ментальне здоров'я; професійна компетентність; етичний кодекс.

Dariia KARPOVA

Khmelnyskyi National University

PROFESSIONAL STANDARD FOR PSYCHOLOGISTS: MODERN REQUIREMENTS AND DEVELOPMENT VECTORS

The article provides a comprehensive and multifaceted analysis of the radical transformation in the legal regulation of psychological activity in Ukraine, initiated by the adoption of the landmark law in January 2025. The relevance of this study is driven by the urgent necessity to address the previously unregulated nature of the psychological services market, eliminate non-professional interference, and establish rigorous state criteria for assessing specialist qualifications in the post-war recovery context. Through a systematic review of the «Psychologist» Professional Standard, the study offers a detailed breakdown of updated requirements for professional training, emphasizing the mandatory Master's degree in Psychology and the documented completion of supervised practice and personal therapy as non-negotiable prerequisites for obtaining state certification. The research defines the functional role of the Professional Standard not merely as an academic framework, but as a critical instrument for the multi-level verification of professional competencies. The author categorizes and explores the key components of a specialist's work, including psychological education, prevention, diagnostics, counseling, and rehabilitation. Particular attention is paid to the step-by-step

procedure for the legitimization of professional practice: from obtaining specialized academic credentials to mandatory registration in the Unified State Registry of Mental Health Specialists. A significant portion of the article is dedicated to the enhancement of ethical oversight and the legal institutionalization of the Code of Ethics. This includes a rigorous analysis of the prohibition of dual relationships, the prevention of client exploitation, and the strict maintenance of professional boundaries in both physical and digital environments. Furthermore, the paper examines the implementation of the Continuous Professional Development system, which requires specialists to consistently update their expertise through a point-based credit system. The final conclusions highlight that these legislative and standardized shifts act as a catalyst for the integration of the Ukrainian psychological community into the European professional space, ensuring a high level of public trust and safety in the mental health sector.

Keywords: professional standard for psychologists; state certification; 2025 law; mental health; professional competence; code of ethics.

<https://doi.org/10.31891/PT-2026-2-35>

Стаття надійшла до редакції / Received 04.04.2026

Прийнята до друку / Accepted 25.05.2026

Опубліковано / Published 28.05.2026

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

© Дарія КАРПОВА

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями
Довгий час сфера психологічної допомоги в Україні залишалася частково врегульованою, що створювало ризики для клієнтів та розмивало професійні межі. Прийняття у січні 2025 року нового закону, що регламентує надання психологічної допомоги, стало точкою відліку для обов'язкової державної сертифікації та чіткої диференціації рівнів підготовки фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій
сучасній психологічній науці проблема професійної ідентичності розглядається через призму розмаїття підходів, зокрема у працях О. Гузь, який визначає її як результат процесів самовизначення, персоналізації та самоорганізації, що втілюється у когнітивно-емоційно-поведінковому самовідображенні фахівця [10]. Проблема професійної стандартизації та нормативного регулювання психологічної діяльності перебуває в центрі уваги багатьох вітчизняних науковців. Питання теоретико-методологічних засад підготовки психологів та їхньої професійної ідентифікації ґрунтовно досліджені у працях С. Максименка, який наголошує на важливості генетико-моделюючого підходу у формуванні особистості фахівця [2]. Проблематика психологічного консультування та розробка моделей

практичної діяльності висвітлена у роботах В. Панка, де особлива увага приділяється професійному самовизначенню та етичним межах консультативної взаємодії [3]. Аналіз впровадження системи кваліфікацій та сертифікації фахівців в Україні представлений у дослідженнях О. Кокуна, який детально розглядає перспективи впровадження європейських стандартів та наголошують на необхідності створення єдиних реєстрів для верифікації фахового рівня психологів [8]. Етичний аспект діяльності, що є наріжним каменем Професійного стандарту, аналізувався у межах діяльності Товариства психологів України, результати якої зафіксовані в Етичному кодексі [9]. Попри наявність значної кількості напрацювань, питання впровадження норм нового законодавства від січня 2025 року та практичні механізми переходу діючих фахівців до системи державної сертифікації залишаються недостатньо висвітленими, що й обумовлює актуальність даного дослідження.

Формулювання цілей статті

Метою статті є висвітлення актуальних вимог до психологічної діяльності в Україні, аналіз необхідних освітніх ступенів для роботи психологом та психотерапевтом.

Виклад основного матеріалу

Варто наголосити, що професія психолога сьогодні є динамічною та соціально значущою сферою, яка поєднує в собі глибокі гуманітарні знання та суворі наукові протоколи. В умовах зростаючої соціальної напруги та необхідності подолання наслідків кризових подій, роль психолога стає ключовою для підтримки ментального здоров'я нації. В Україні впровадження професійних стандартів є частиною реформи національної системи кваліфікацій, що покликана синхронізувати ринок праці та систему освіти. Після законодавчих змін 2025 року професійний портрет психолога в Україні отримав чітку структуру. Чинне трудове законодавство України, професійний стандарт визначається як затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій [5]. Зважаючи на дещо узагальнений характер цього тлумачення, виникає потреба уточнити його сутність у контексті професійної діяльності саме психолога. Для фахівця в галузі психології це означає не лише наявність певних знань, а й чітку відповідність етичним нормам та практичним навичкам, які є критичними для надання кваліфікованої допомоги. На сьогодні базовим документом у цій сфері є Професійний стандарт «Психолог» (наказ Мінекономіки від

24.11.2020 № 2387), який регламентує діяльність фахівців у сферах освіти, охорони здоров'я та соціального захисту [5]. Водночас, прийняття нового галузевого законодавства у 2025 році заклало вектори для подальшої специфікації цього стандарту з урахуванням сучасних вимог до сертифікації та ментального здоров'я [6]. Відповідно до Професійного стандарту діяльність сучасного фахівця структурується за кількома ключовими компонентами, що визначають зміст його роботи, а саме:

Психологічна освіта (психоедукація): поширення психологічних знань для підвищення психологічної культури населення. Як зазначає С. Максименко, просвітницька робота є фундаментом превентивної психології, оскільки підвищує загальну психологічну культуру суспільства. Психолог організовує лекції, семінари, вебінари та розробляє інформаційні матеріали, спрямовані на подолання стигматизації психологічної допомоги. Важливим аспектом є навчання методам самопомоги та підвищення обізнаності про вікові кризи, стресостійкість та способи психологічної підтримки в умовах соціальної напруги завдяки веденню тренінгів, груп підтримки та майстер-класів [1; 2; 4; 5].

Психопрофілактика: система заходів, спрямована на своєчасне попередження відхилень у розвитку особистості, запобігання психологічним травмам та міжособистісним конфліктам. Психолог розробляє та впроваджує індивідуальні та групові програми адаптації для осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах. Це включає супровід ветеранів, підтримку внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та превентивну роботу з групами ризику. Важливим аспектом є регулярний моніторинг психологічного клімату в професійних колективах для запобігання професійному вигоранню та міжособистісній напрузі. Робота з дорослими та вразливими групами, а саме вчасне виявлення затримок або деструктивних тенденцій на етапах вікових криз (ранній вік, вступ до школи, пубертат). Проведення превентивної роботи в освітньому середовищі для формування навичок ненасильницького спілкування та медіації конфліктів [1; 4; 5].

Психологічна діагностика: оцінка індивідуально-психологічних особливостей клієнта за допомогою валідного інструментарію, спрямована на виявлення ресурсів особистості, причин її дезадаптації або психологічного дискомфорту. Фахівець здійснює професійний добір методик, проводить тестування, спостереження та інтерв'ювання. Результатом є висновок, який стає науковим підґрунтям для розробки стратегії подальшої корекційної або консультативної роботи. Згідно із законом, прийнятим у січні 2025 року, діагностична

діяльність має базуватися виключно на науково обґрунтованих методиках (психометричних тестах, опитувальниках, стандартизованому спостереженні), результати яких стають основою для формування фахового психологічного висновку [1; 3; 4; 5; 6].

Психологічне консультування: надання допомоги клієнтам у вирішенні їхніх життєвих проблем, спрямоване на зміну ставлення до ситуації та пошук внутрішніх ресурсів для виходу з кризи. Процес передбачає проведення сесій у форматі діалогу, де психолог допомагає клієнту усвідомити деструктивні сценарії поведінки, налагодити міжособистісні комунікації та підвищити рівень відповідальності за власне життя. Консультування орієнтоване на роботу з актуальним запитом «тут і тепер» [1; 4; 5; 6].

Психокорекція та реабілітація: робота з відновлення психологічних функцій та корекція поведінкових патернів, що передбачає глибокий вплив на психічні процеси особистості. Психолог застосовує спеціалізовані вправи та техніки для усунення відхилень у психічному розвитку, стабілізації емоційного стану після травматичних подій та відновлення працездатності. Реабілітаційний аспект набуває особливої актуальності у контексті державної сертифікації 2025 року, оскільки передбачає комплекс заходів із повернення особистості до повноцінного функціонування в соціумі після пережитого травматичного досвіду [1; 4; 5; 6].

Окрім професійних навичок, Професійний стандарт акцентує увагу на обов'язковому дотриманні Етичного кодексу психолога. Згідно з нормами закону, прийнятого у січні 2025 року, дотримання етичних принципів є юридичною умовою збереження державної сертифікації та перебування фахівця в Єдиному реєстрі. Ключові принципи включають [4, 5, 6, 9]:

– *Конфіденційність.* Психолог гарантує збереження таємниці щодо особистого життя клієнта та змісту консультацій. Захист персональних даних є абсолютним обов'язком, за винятком випадків, передбачених законодавством (безпосередня загроза життю клієнта або інших осіб). Як зазначає В. Панок [2], саме конфіденційність є базовою умовою формування терапевтичного альянсу та довіри.

– *Професійна компетентність.* Фахівець зобов'язаний чітко усвідомлювати межі своїх можливостей та працювати лише в межах своєї кваліфікації. Принцип вимагає від психолога перенаправляти клієнта до суміжних спеціалістів (психіатрів, неврологів), якщо запит виходить за рамки його компетенції. Важливим аспектом є безперервний професійний розвиток та регулярна супервізія.

– *Відповідальність.* Психолог несе персональну відповідальність за обрані методи роботи, їх наукову обґрунтованість та екологічність. Фахівець має уникати будь-яких дій, що можуть зашкодити психічному чи фізичному стану клієнта. Принцип відповідальності також передбачає відмову від маніпуляцій та експлуатації клієнта у власних цілях.

– *Повага до особистості клієнта.* Діяльність базується на принципі неупередженості та безумовного прийняття людини незалежно від її статі, віку, раси, релігійних переконань чи соціального статусу. Психолог поважає автономію клієнта та його право на самовизначення, не нав'язуючи власних цінностей чи життєвих поглядів.

Особливе місце в етичному фундаменті займає принцип неупередженості та дистанціювання, який передбачає сувору заборону на вступ у будь-які неробочі відносини з клієнтом [4; 9]:

– *Суть заборони подвійних стосунків* – психолог не може одночасно або послідовно бути для свого клієнта другом, партнером, керівником, підлеглим чи вчителем. Будь-які ролі, крім професійної («фахівець – клієнт»), створюють конфлікт інтересів, викривляють сприйняття та роблять психологічну допомогу неефективною або навіть шкідливою.

– *Заборона на експлуатацію* – категорично забороняється використання клієнта для отримання особистої вигоди (фінансової, сексуальної, емоційної чи соціальної). Психолог не може приймати від клієнта дорогі подарунки, користуватися його послугами як фахівця в іншій галузі або залучати його до спільних бізнес-проектів.

– *Сексуальна недоторканність* – будь-які романтичні або сексуальні стосунки між психологом та клієнтом є грубим порушенням етики.

– *Межі в цифровому просторі* – сучасний стандарт обмежує взаємодію в соціальних мережах. Психолог не повинен додавати клієнтів у «друзі» на особистих сторінках або коментувати їхнє приватне життя поза межами сесії, щоб зберегти професійну об'єктивність.

Порушення меж руйнує «безпечний простір», необхідний для зцілення психіки. Якщо психолог стає «другом», він втрачає здатність до об'єктивного аналізу, а клієнт втрачає можливість отримувати професійну допомогу, оскільки терапевтичний процес заміщується особистою взаємодією.

Залежно від мети та середовища діяльності, фахівці реалізують свою професійну ідентичність через конкретні спеціалізації, що

дозволяє максимально ефективно надавати допомогу у різних життєвих обставинах. Відповідно до структури Професійного стандарту та Національного класифікатора професій, виокремлюються такі ключові сфери застосування [4; 5; 6]:

– Психолог в системі освіти (супровід освітнього процесу, робота в інклюзивно-ресурсних центрах, психологічне забезпечення закладів дошкільної, середньої та вищої освіти).

– Психолог в системі охорони здоров'я (робота в лікарнях, реабілітаційних центрах та закладах надання психіатричної допомоги).

– Психолог в системі соціального захисту населення (робота в центрах соціальних служб, притулках та центрах соціально-психологічної допомоги особам у складних життєвих обставинах).

– Психолог у закладах та установах інших сфер діяльності (охоплює сектори державної безпеки та оборони (військова психологія, підрозділи ДСНС, правоохоронні органи), а також приватну практику та корпоративний сектор).

Така диференціація підкреслює універсальність професії. Чіткий розподіл за напрямками дозволяє психологу глибше опанувати специфічні методики роботи, забезпечуючи кваліфіковану підтримку як у сфері особистого добробуту, так і на рівні корпоративних структур чи державної безпеки.

Відповідно до положень нового законодавства та супровідних нормативних актів 2025-2026 років, в Україні впроваджено чотирирівневу систему надання допомоги у сфері психічного здоров'я [6]:

Перший рівень: Психосоціальна підтримка та перша психологічна допомога (ППД). Надається як психологами, так і фахівцями суміжних професій (педагогами, соцпрацівниками, медиками), які пройшли сертифіковане навчання. Фокусується на базовій підтримці, емоційній стабілізації та маршрутизації клієнтів.

Другий рівень: Професійна психологічна допомога (базовий рівень). Надається фахівцями з вищою освітою (бакалавр/магістр), дані про яких внесені до Єдиного державного реєстру. Охоплює консультування, психоедукацію та діагностику без втручання у клінічні випадки.

Третій рівень: Спеціалізована психологічна допомога та психотерапія. Здійснюється магістрами психології, які пройшли додаткову післядипломну спеціалізацію у конкретному методі (КПТ, гештальт-терапія тощо). Передбачає роботу з розладами психіки та поведінки у межах мультидисциплінарної взаємодії.

Четвертий рівень: Клінічна психологія та психологічна реабілітація. Реалізується клінічними психологами в медичних закладах. Спрямована на відновлення психічних функцій після важких травм та роботу у складі мультидисциплінарних реабілітаційних команд.

Закон 2025 року припинив практику, коли «будь-хто з дипломом психолога міг називати себе психотерапевтом». Тепер рівень спеціалізації прямо впливає на право ведення приватної практики та відображається у державному реєстрі.

Згідно з нормами, впровадженими у січні 2025 року, психологічна допомога визнана діяльністю, що потребує обов'язкової верифікації кваліфікації. Ключовими нововведеннями є [6; 7; 8]:

Державний реєстр – створення єдиного реєстру фахівців у сфері ментального здоров'я. Перебування у цьому реєстрі є публічним підтвердженням права фахівця на професійну практику.

Обов'язкова сертифікація – право на надання послуг мають лише особи, чий рівень освіти (магістр психології) та обсяг практичної підготовки (супервізія, власна терапія) повністю відповідають вимогам Професійного стандарту.

Етичний контроль – юридичне закріплення відповідальності за порушення етичних норм. Тепер порушення Етичного кодексу може призвести до виключення з Державного реєстру та позбавлення права займатися психологічною діяльністю.

Для легітимної діяльності фахівець повинен мати базову академічну освіту та пройти спеціалізовану практичну підготовку та володіти методами діагностики і консультування. Клінічна практика потребує обов'язкової спеціалізації, сертифікації та безперервного професійного розвитку, що включає регулярне підвищення кваліфікації, участь у тренінгах і супервізіях. Робота в освітніх закладах додатково передбачає ведення встановленої документації (плани, журнали) та глибоке знання нормативно-правової бази галузі. Основні вимоги до кваліфікації психолога, згідно з Професійним стандартом [5; 6; 7; 8], систематизовано в таблиці 1.

Отже, для роботи практичним психологом за новими правилами фахівець має пройти наступні етапи [5; 6; 7; 8]:

1. *Академічний етап:* здобуття повної вищої освіти зі ступенем магістра (спеціальність С4 Психологія). Це є фундаментальною базою для подальшої спеціалізації.

2. *Етап спеціалізації:* обрання вузького професійного напрямку та проходження додаткового навчання (наприклад, когнітивно-

поведінкова терапія (КПТ), гештальт-терапія, сімейна, кризова та позитивна психологія та інші).

3. *Практичний етап*: обов'язкове напрацювання встановленої кількості годин практичної роботи під супроводом сертифікованого супервізора для підтвердження професійної компетентності.

4. *Реєстраційний етап*: подання пакета документів до Державного реєстру для проходження процедури сертифікації та отримання офіційного статусу (ліцензії) на ведення діяльності.

Таблиця 1

Вимоги до кваліфікації для отримання державної сертифікації

Категорія фахівця	Необхідна освіта (диплом)	Спеціалізація / Додаткова освіта
Психолог-консультант	Магістр (С4 Психологія)	Курси підвищення кваліфікації, тренінги, власна терапія, супервізія .
Клінічний психолог	Магістр С4 Психологія або Медичної психології	Спеціалізація з клінічної психології, підвищення кваліфікації, власна терапія, супервізія .
Психотерапевт	Магістр (Психологія/Медицина) або лікар-психіатр	Навчання в методи (3–5 років) (КПТ, гештальт, психоаналіз тощо), підвищення кваліфікації, власна терапія, супервізія .

Висновки з даного дослідження

і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Підсумовуючи результати проведеного аналізу правового та професійного статусу психолога в Україні, можна зробити наступні узагальнення: прийняття Закону України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» у січні 2025 року стало етапом переходу від декларативного регулювання до юридичної відповідальності. Впровадження державної сертифікації та Єдиного реєстру фахівців усуває проблему «сірого ринку» послуг, гарантуючи клієнтам право на допомогу від кваліфікованих спеціалістів. Професійний стандарт трансформувався у чіткий регуляторний інструмент. Розмежування ролей (консультант, клінічний психолог, психотерапевт) за критеріями освіти, супервізії та власної терапії забезпечує прозорість кар'єрного шляху та високу якість сервісу. Етичний кодекс отримав юридичну силу: норми конфіденційності та заборона подвійних стосунків тепер захищені механізмом анулювання сертифіката, що є критичним для суспільної довіри. Нова система кваліфікацій, адаптована до європейських стандартів, сприяє міжнародному визнанню українських дипломів та професійній мобільності фахівців. Перспективи подальших

досліджень вбачаються у вивченні адаптації психологів-практиків до нових сертифікаційних вимог та моніторингу ефективності Державного реєстру у перші роки його функціонування.

Література

1. Дуткевич Т. В., Савицька О. В. Практична психологія: Вступ у спеціальність : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 256 с.
2. Максименко С. Д. Загальна психологія : підручник. 3-тє вид., переробл. і доповн. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 528 с.
3. Панюк Л. Психологічна діагностика : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2021. 240 с.
4. Психологія: вступ до спеціальності : навч. посіб. / І. О. Петухова, М. Ю. Заушнікова, О. О. Нежинська, Н. В. Костевська ; Держ. податк. ун-т. Ірпінь, 2024. 190 с.
5. Професійний стандарт «Психолог» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 24.11.2020 № 2387. *Реєстр професійних стандартів*. URL: <https://www.me.gov.ua>
6. Про систему охорони психічного здоров'я в Україні : Закон України від 15.01.2025 № 4223-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2025. № 31. Ст. 103.
7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38-39. Ст. 380.
8. Професійна сертифікація психологів в Україні: сучасний стан та перспективи / О. М. Кокун. *Психологічний журнал*. 2021. Т. 7, № 2. С. 15-28.
9. Кодекс етики психолога, прийнятий на I Установчому з'їзді Товариства психологів України 18 грудня 1990 року. Київ, 1990.
10. Терновий В. А. Поняття професійної ідентичності як психологічного феномену. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія*. 2024. Т. 35 (74), № 6. С. 136-141.

References

1. Dutkevych, T. V., & Savytska, O. V. (2020). *Practical Psychology: Introduction to the Profession: study guide*. Kyiv: Center of Educational Literature. 256 p.
2. Maksymenko, S. D. (2018). *General Psychology: textbook* (3rd ed., rev. and enl.). Kyiv: Center of Educational Literature. 528 p.
3. Panyuk, L. (2021). *Psychological Diagnostics: study guide*. Kyiv: Akademvydav. 240 p.

4. Pietukhova, I. O., Zaushnikova, M. Yu., Nezhynska, O. O., & Kostevska, N. V. (2024). *Psychology: Introduction to the Profession: study guide*. State Tax University. Irpin. 190 p.
5. Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine. (2020). *Professional Standard "Psychologist": Order of November 24, 2020 No. 2387*. Register of Professional Standards. Available at: <https://www.me.gov.ua>
6. Verkhovna Rada of Ukraine. (2025). *On the Provision of Psychological Assistance and the Mental Health System: Law of Ukraine of January 15, 2025 No. 4122-IX*. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. No. 4. Art. 112.
7. Verkhovna Rada of Ukraine. (2017). *On Education: Law of Ukraine of September 5, 2017 No. 2145-VIII*. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. No. 38-39. Art. 380.
8. Kokun, O. M., et al. (2021). Professional certification of psychologists in Ukraine: current state and perspectives. *Psychological Journal*. Vol. 7, No. 2. pp. 15–28.
9. Society of Psychologists of Ukraine. (1990). *Ethical Code of the Psychologist, adopted at the 1st Constituent Congress of the Society of Psychologists of Ukraine on December 18, 1990*. Kyiv.
10. Ternovyi, V. A. (2024). The concept of professional identity as a psychological phenomenon. *Scientific Notes of Taurida National V.I. Vernadsky University. Series: Psychology*, 35(74), No. 6, 136–141.